

مبحث اول) هتك حرمت منازل و املاك غير

۱- تعريف: تصرف غير قانوني و برون مجوز ملك ديگري.

- ۲- عناصر
- ۱- عنصر مادي: تصرف غير قانوني با قهر و غلبه
  - ۲- عنصر معنوي: علم به عدواني بودن تصرف
  - ۳- عنصر قانوني: مواد ۶۹۲ و ۶۹۴ كتاب تعزيرات

ارکان جرم

۳- ویژگی ها: جرمی مستمر و قابل گذشت است.

✓ در دعوی تصرف عدواني دارگاه پس از با اضرار اينکه تصرف فعلی مین غير حق و عدواني است مکم به مکومیت متصرف عدواني می دهد اما در دعوی تصرف عدواني در دارگاه حقوقی دارگاه بدوا سبق تصرف مدعی و سپس لوق تصرف مشتکی عنه و عدواني بودن تصرف آن را ثابت می کند.

- (۱) **فعل مرتکب:** با فعل مثبت خارجی ورود به قهر و غلبه و تصرف ملک محقق می شود لذا ترک فعل نمی تواند عنصر مادی این جرم را تشکیل دهد اعم از اینکه ابتدای ورود به قهر و غلبه بوده یا نبوده باشد.
- (۲) **موضوع جرم:** مال موضوع تصرف غیر منقول (ملک) است .
 ↪ تصرف اموال منقول از شمول مقررات مربوط به تصرف عدوانی کیفری خارج است.
 ↪ محصور بودن یا نبودن ملک تأثیری در تحقق جرم ندارد.
- (۳) **تعلق مال به غیر:** ملک باید متعلق به دیگری باشد .
 ↪ تصرف شریک در ملک مشاع بدون اذن سایر شرکا می تواند از مصادیق تصرف عدوانی باشد البته در این خصوص اختلاف نظر وجود دارد.
- (۴) **نتیجه مجرمانه:** جرم تصرف عدوانی جرمی است مقید و تحقق جرم منوط است به تصرف یا ذی حق معرفی کردن خود یا دیگری...
 *در صورتیکه متهمین ۳ نفر یا بیشتر باشند و قرائن قوی بر ارتکاب ۴ باشد صدور قرار بازداشت موقت الزامی است.

رکن مادی ورود غیر مجاز

- ۱) **فعل مرتکب:** با فعل مثبت خارجی ورود به قهر و غلبه یا آنکه در ابتدای ورود به قهر و غلبه نبوده ولی بعد از اخطار متصرف به قهر و غلبه مانده باشد.
- ۲) **موضوع جرم:** ملکی که در تصرف دیگری است اعم از آنکه محصور باشد یا نباشد. $\text{للمحصور بودن یا نبودن ملک تأثیری در تحقق جرم ندارد.}$
- ۳) **تعلق مال به غیر:** ملک باید متعلق به دیگری باشد.
- ۴) **نتیجه مجرمانه:** جرمی است مقید و تحقق جرم منوط است به ورود.

رکن مادی ورود به عنف

- ۱) **فعل مرتکب:** با فعل مثبت خارجی ورود به عنف یا تهدید و بدون رضایت صاحبخانه.
- ۲) **موضوع جرم:** منزل یا مسکنی که در تصرف دیگری است. $\text{للمحصور بودن ملک شرط است.}$
- ۳) **تعلق مال به غیر:** ملک باید متعلق به دیگری باشد.
- ۴) **نتیجه مجرمانه:** جرمی است مقید و تحقق جرم منوط است به ورود.

مجازات:

- (۱) **ورود غیر مجاز:** موضوع ماده ۶۹۱ ق.م.ا، یک تا شش ماه حبس (مجازات تعزیری درجه ۷).
⚡ **معاذیر مشدده:** اگر مرتکبین دو نفر یا بیشتر بوده و لاقلاً یکی از آنها حامل سلاح باشد به حبس از یک تا سه سال محکوم می شوند.
- (۲) **تصرف عدوانی:** موضوع ماده ۶۹۲ ق.م.ا، حبس از سه ماه تا یک سال (حبس تعزیری درجه ۶)
⚡ تکرار جرم: کسی به موجب حکم قطعی محکوم به خلع ید از مال غیرمنقولی یا محکوم به رفع مزاحمت یا رفع ممانعت از حق شده و بعد از اجرای حکم مجدداً مورد حکم را عدواناً تصرف یا مزاحمت یا ممانعت از حق نماید به حبس از ۶ ماه تا ۲ سال (مجازات تعزیری درجه ۶) محکوم می شود.
⚡ **معاذیر مشدده:** اگر جرم در شب واقع شود مرتکب به حداکثر مجازات محکوم می شود.
- (۳) **ورود به عنف:** موضوع ماده ۶۹۴ ق.م.ا، به شش ماه تا سه سال حبس محکوم خواهد شد.
⚡ **معاذیر مشدده:** در صورتی که مرتکبین دو نفر یا بیشتر بوده و لاقلاً یکی از آنها حامل سلاح باشد به حبس از یک تا شش سال محکوم می شوند.

مبحث دوم) هتك حرمت اشخاص

۱) توهين

۱- اقسام: توهين ساده و مشدد

﴿ توهين ساده: توهين به افراد بدون توجه به سمت و شخصيت آنها

﴿ توهين مشدد: توهين به افراد با توجه به سمت آنها (مقامات و کارمندان دولتي و عمومي)

- ۲- عناصر
- ۱- عنصر مادي: بكار بردن الفاظي كتبي يا شفاهي كه صريحاً يا در ظاهر توهين آميز باشد يا انجام حرکاتی كه در عرف موجب تخفيف يا تحقير طرف شود.
  - ۲- عنصر معنوي: علم و آگاهی مرتكب به وهن آور بودن كردار يا گفتار
  - ۳- عنصر قانوني: مواد ۶۰۸ و ۶۰۹ كتاب تعزيرات قانون مجازات اسلامي

۳- ویژگی ها: اثبات صحت گفتار بر خلاف افتراء بی تأثیر است و در هر صورت جرم محقق است. + سوء نیت جرم مفروض می باشد و اثبات خلاف آن به عهده متهم می باشد.

ارکان جرم

ارکان توهین مشدد:

- الف- انجام عمل مادی وهن آور؛ اعم از کتبی و شفاهی
- ب- طرف توهین باید صاحب سمت یا مقام مملکتی، رسمی و دولتی باشد؛
- ج- توهین باید در حال انجام وظیفه یا به سبب آن باشد.
- د- مرتکب علاوه بر داشتن قصد اهانت از سمت و مقام او نیز آگاهی داشته باشد در غیر این صورت عمل او توهین ساده تلقی خواهد شد.

- (۱) **توهین ساده:** چنانچه موجب حدّ قذف نباشد، شلاق تا ۷۴ ضربه و یا پنجاه هزار ریال تا یک میلیون ریال جزای نقدی است. (مجازات تعزیری درجه شش) +جرمی قابل گذشت است.
- (۲) **توهین مشدد:** حبس از سه تا شش ماه یا شلاق تا ۷۴ ضربه و یا جزای نقدی از پنجاه هزار تا یک میلیون ریال می باشد. (مجازات تعزیری درجه شش) +جرمی غیر قابل گذشت است.
- (۳) اگر مرتکب ضمن توهین، اقدام به ایراد ضرب یا جرح به مأمور نماید، از موارد تعدد جرم محسوب می شود.

مجازات

۲) افترا

۱- اقسام } افترای قولی : موضوع ماده ۶۹۷ کتاب تعزیرات قانون مجازات اسلامی

افترای عملی: موضوع ماده ۶۹۹ کتاب تعزیرات قانون مجازات اسلامی

افترای قولی

۱- عنصر مادی: صریحاً نسبت دادن اتهامی به دیگری .

۲- عنصر معنوی: سوء نیت عام دارد، عالماً و عامداً نسبت دادن امر مجرمانه .

۲- عناصر

افترای عملی

۱- عنصر مادی: متعلق قلمداد نمودن شیء ممنوع در محلی متعلق به مفتری علیه

۲- عنصر معنوی: عمد عام در گذاردن شیء ممنوع و عمد خاص آن قصد متهم نمودن مفتری علیه می باشد.

۳- ویژگی ها: افترای قولی جرمی مطلق و آنی است + افترای عملی جرمی مقید و آنی است و هر دو از جرایم قابل گذشت می باشند.

۴- مجازات: ۱ ماه تا ۱ سال حبس و ۷۴ ضربه شلاق یا یکی از آنها حسب مورد (مجازات درجه شش)

ارکان جرم

نکات

- ✓ شرط تحقق اخترای عملی تعقیب و رسیدگی مفتبری علیه و نهایتاً صدور قرار منع تعقیب یا براءت وی می باشد.
- ✓ مبداء مرور زمان جرم اخترا از تاریخ قطعیت عجز از اثبات ادعا و اثبات کذب بودن جرم نسبت داده شده است.
- ✓ مدت مرور شکایت ۱ سال و مدت مرور زمان تعقیب با انقضای ۵ سال و مرور زمان مجازات با انقضای مدت ۷ سال ممقق می شود.
- ✓ بر خلاف توهین در اخترا اگر متهم نتواند صحت اسناد خود را ثابت نماید یا خود منتسب الیه آن را اقرار یا تأیید نکند جرم ممقق می شود.
- ✓ اگر درگاه امر از کند منتسب الیه مرتکب جرم مورد انتساب گردیده است جرم اخترا منتفی است.
- ✓ اگر انتشار امری اشاعه فحشا مسموب شود هر چند مرتکب بتواند صحت اسناد را اثبات کند به مجازات اخترا مکوم می شود.
- ✓ وفق ماده ۲۶ قانون مبارزه با مواد مضر هر کس به قصد متهم کردن دیگری، مواد مضر یا روان گردان های صنعتی غیر داروئی و یا آلات و ادوات استعمال آن را در مملی قرار دهد به حد اکثر مجازات همان جرم مکوم خواهد شد .

۳) نشر اکاذیب

۱- **تعریف:** بیان و منتشر نمودن اخبار و وقایع کذب

- ۱- عنصر مادی: بیان نمودن و انتشار اخبار و وقایع کذب به هر شکل
- ۲- عنصر معنوی: علم به کذب بودن و قصد تشویش اذهان عمومی یا قصد اضرار به غیر
- ۳- عنصر قانونی: ماده ۶۹۸ کتاب تعزیرات قانون مجازات اسلامی

۲- عناصر

ارکان جرم

۳- **ویژگی ها:** جرمی آنی، مطلق و قابل گذشت است.

۴- **مجازات:** حبس از دو ماه تا دو سال و یا شلاق تا (۷۴) ضربه (مجازات تعزیری درجه ۶) و اعاده

حیثیت در صورت امکان.

اکاذیب جمع کذب است اما شرط تحقق بزه نشر اکاذیب تعدد عریضه و مراسله نیست و ارسال نامه‌های متعدد در صورتی تعدد جرم محسوب است که هر یک حاوی عناوین و موضوعات و کذب های مختلف باشد.

مبحث سوم) ایجاد مزاحمت

(۱) مزاحمت و قدرت نمایی با چاقو

عنصر قانونی: ماده ۶۱۷ کتاب تعزیرات قانون مجازات اسلامی

عنصر مادی: ایجاد مزاحمت یا تظاهر یا قدرت نمایی به وسیله چاقو یا هر نوع اسلحه دیگر

عنصر معنوی: صرفاً سوء نیت عام دارد که قصد انجام اعمال فوق است.

مجازات: در صورتی که از مصادیق محارب نباشد به حبس از شش ماه تا دو سال و تا (۷۴) ضربه شلاق

محکوم خواهد شد. (مجازات تعزیری درجه ۶)

✓ وفق بند پ ماده ۴۷ ق.ا.م. ق. قدرت نمایی و ایجاد مزاحمت با چاقو یا هر نوع اسلحه دیگر از بزرگ غیر قابل

تعلیق می باشد.

۲) مزاحمت برای نوامیس

✍ عنصر قانونی: ماده ۶۱۹ کتاب تعزیرات قانون مجازات اسلامی

✍ عنصر مادی: تعرض و ایجاد مزاحمت برای اطفال یا زنان یا توهین یا استعمال الفاظ و انجام حرکات مخالف شؤون و حیثیت به آنان در اماکن عمومی یا معابر.

✍ عنصر معنوی: صرفاً سوء نیت عام دارد که قصد انجام اعمال توهین آمیز و مزاحمت است.

✳ مجازات: حبس از دو تا شش ماه و تا (۷۴) ضربه شلاق (مجازات تعزیری درجه ۷)

مبحث چهارم) جرایم بر ضد حقوق و تکالیف خانوادگی

(۱) عدم ثبت وقایع زوجیت

عنصر قانونی: ماده ۴۹ قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۹۱

عنصر مادی: عدم ثبت یکی از موارد ذیل در دفتر اسناد رسمی:

- (۱) ازدواج دائم
- (۲) طلاق
- (۳) فسخ نکاح بدون ثبت
- (۴) عدم ثبت رجوع پس از یک ماه از رجوع
- (۵) امتناع از ثبت نکاح موقت در مواردی که ثبت نکاح موقت الزامی است.

مهر تکب جرم: ثبت امور فوق وظیفه زوج می باشد لذا جرم مذکور مختص مردان می باشد.

نتیجه: جرم مطلق است و نتیجه یا سوء نیت خاص در آن وجود ندارد.

ویژگی: جرمی مستمر است البته برخی بر این عقیده اند که در میان جرایمی که با ترک فعل محقق می شوند، ترک انفاق تنها جرم مستمر است و در سایر موارد جرایم آنی هستند. بر این اساس و در صورتیکه قائل به این نظر باشیم یعنی این جرم را آنی بدانیم می بایست لحظه وقوع جرم را همان لحظه تحقق ازدواج یا طلاق یا فسخ یا یک ماه پس از رجوع دانست.

مجازات: ضمن الزام به ثبت واقعه به پرداخت جزای نقدی درجه پنج و یا حبس تعزیری درجه هفت محکوم می شود.

این مجازات در مورد مردی که از ثبت انفساخ نکاح و اعلام بطلان نکاح یا طلاق استنکاف کند نیز مقرر است.

موارد الزامی برای ثبت نکاح منقطع:

- الف. باردار شدن زوجه
- ب. توافق طرفین
- ج. شرط ضمن عقد

۲) ازدواج بر خلاف قوانین موضوعه

الف) هرگاه مردی برخلاف مقررات ماده (۱۰۴۱) قانون مدنی ازدواج کند، به حبس تعزیری درجه شش محکوم می شود.

هرگاه ازدواج مذکور به واقعه منتهی و به نقص عضو یا مرض دائم زن منجر گردد: زوج علاوه بر پرداخت دیه به حبس تعزیری درجه پنج.

اگر واقعه منتهی به فوت زن منجر شود، زوج علاوه بر پرداخت دیه به حبس تعزیری درجه چهار محکوم می شود.

هرگاه ولی قهری، مادر، سرپرست قانونی یا مسؤول نگهداری و مراقبت و تربیت زوجه در ارتکاب جرم تأثیر مستقیم داشته باشند به حبس تعزیری درجه شش محکوم می شوند. این حکم در مورد عاقل نیز مقرر است .

ب) هر فرد خارجی که بدون اخذ اجازه مذکور در ماده (۱۰۶۰) قانون مدنی و یا برخلاف سایر مقررات قانونی با زن ایرانی ازدواج کند به حبس تعزیری درجه پنج محکوم می شود.